

FOUMENT

Portaveu oficial en les comarques tarragonines, del partit d'Unió Federal Nacionalista Republicana

ANY VIII.

REUS, divendres 15 d'Agost de 1913

Núm. 189

GRAN HOTEL DE TONDRES
ESTABLIMENT DE PRIMER ORDRE
LUXOSES HABITACIONS
QUARTO DE BANY I DUTXA

Cotxes a tots els trens → Plaça de Prim - REUS → Telefón núm. 29

MUNDIAL PALACE
COBERTS DESDE 3'50. - RESTAURANT INSTALAT FRENT AL MONUMENT DE COLON. - TELEFON 763. - BARCELONA

Tots els dies de 12 a 3 concerts. — Els divendres plat del dia sopa BOUILLEBAISSE. Dissapte menú corrent i vegetarià. — Gran menjador per a 500 comensals. — Esplèndida il·luminació. — Servei esmeritat. — Cuina selecta. — Perruqueria i banys.

La municipalització a Europa

ITALIA. — Causes determinants de la municipalització. Continuació de l'estudi dels principals serveis municipalitzats. - Gas. - Electricitat. - Força motriu

La insuficiència de les iniciatives particulars, de les empreses privades per a atendre degudament a la realització de serveis d'interès general i imprescindibles: els inconvenients del sistema de concessions; l'avantatge de determinats serveis; l'existència de monopolis de fet, quines ventatges eren disfrutades per una poca capitalitat en perjudici de la collectivitat; la exigència de la solidaritat de classes, imposant la protecció al feble, al desheretat de la fortuna, a la classe proletària, son causes a què's deu la ampliació de funcions realitzades amb càrrec als pressupostos municipals i l'exercici directe per la municipalitat de serveis varis.

La progressió creixent dels censos de població en el nombre total d'habitants dins les ciutats, és el fenòmen més sorint del món modern, unit-se a ell com principal motiu de la municipalització, la intensitat creixent de la vida urbana amb seu conseqüent augment de necessitats.

Si a la teoria que admet que en els col·fins socials l'Estat o el Municipi deuen no intervenir-hi soplint les deficiències de l'acció social privada, s'hi afegeix la concència de que hi ha serveis que per a la seva naturalesa requereixen direcció i primordialment l'acció social pública, i que aquesta en quant al Municipi pot esser elevada al grau màxim, en respecte al que pot correspondre a l'Estat i que molts de les funcions en ell centralitzades deuen ser restituïdes a l'esfera local, se tindrà per a aquests una amplitud en la seva acció de nova imposta portacions i transcendències.

Poden els Municipis elegir entre la realització de certa serveis per a l'acció social privada, mitjançant l'anxil econòmic de la municipalitat o per encarregar-se de realitzar-los, i dintre de questa solució contractar amb empreses privades o directament administrar els serveis; però l'experiència ha fet pensar en la municipalització, donada l'impotència de les companyies concessionàries per a satisfacer les constants demandes, la sombra de beneficis que obtinen i la facilitat amb que s'aprofitaven de l'aument de demanda i la escassetat en atendre-la per a lograr mejor soma de ingressos. Així nasqué la municipalització del servei d'abastiment d'aigües en moltes ciutats, en les que l'enderroc de la indústria i seu augment de den-

sitat portaren a les empreses privades a la verdadera estat d'impotència.

A Italia administraren directament el servei d'aigües 151 Municipis. Milà, en 1892, feia un consum privat d'aigua 1900 fogons pugnats, mentre ataria ja 1.000 fins a la xifra de 3.099.340, veient augmentats també els ingressos anuals des de 57.445 lires en 1892 a 515.621 en 1900. Ja hem vist també en nostre últim article com els Ajuntaments de Milà i Padua lograren amb la municipalització disminuir els preus de l'aigua a 10 céntims i a 16 céntims el metre cúbic.

Els municipis italians se distingeixen per la originalitat de les seves empreses i per la gran influència que's partits democràtics exerceixen sobre la assumpta de les viles.

Disset ciutats i viles tenen municipalitzat el gas, seguint l'exemple donat per Spezia; 24 tenen del mateix modo organitzat el servei de l'enllumenat elèctric; Milà i Turin han començat a intervindre en el servei de tramvies. Pastisseries municipals han funcionat en varies poblacions; farmàcies municipals existeixen a Sant Venanci i Reggio Emilia; banys públics els tenen els Municipis de Cremona, Monça, Milà, Turin, Pavia, Rimini, etc. Rentadora existeixen ja municipalitzada i va el seu número en augment; el suministre de gal es també servei communal en Brescia i Mòdena, entre altres punts; ho es igualment el de pompes fúnebres en varies ciutats. Verona i Spezia suministren força motriu per a industries particulars; i es aital el desenrotilló que la municipalització ha aconseguit en el regne italià, que l'article primer de la llei de 29 de març de 1903 prevé 19 casos de exercici directe de serveis públics pels Municipis.

Italia compta més empreses municipals d'electricitat que de gas. Entre les ciutats propietàries d'elles figuren Florença, Padua, Terri, Sant Sever, Spezia, Spoleto, Parma, Tolentino i altres. Dades interessants són els relatius al preu en algunes: 25 per 100 més barato que en les empreses particulars, i a Tolentino un 50, comparats amb els de la Companyia d'electricitat de Maserata.

Admete la municipalització de la electricitat, es conseqüència lògica la admissió de la del suministre a particu-

la. En el seu soon blau s'ha en els altres de force motriu. No tots opinen així. En la comisió encarregada a Itàlia de dictaminar sobre el projecte de llei de Giolitti, hi hagé quins preten-

gueren fos suprimir de la llista de serveis públics municipalitzables, la força motriu, hidràulica i elèctrica i construcció d'installacions an aquest efecte. I no tots els Municipis que directament administren els serveis indicats, han pres a son càrrec el proporcionar a la indústria particular força motriu.

La comissió italiana, per majoria, admeté la inclusió en la llei d'aquest servei per dues raons exposades per Majorana: 1.ª la producció de força motriu està íntimament ligada amb serveis ja els tramvies; i 2.ª ser molt convenient que les municipalitats s'encarreguin en l'obra de transformació social, dels meus de producció més comodós, i menys costosos, entre els quals s'hi troba la *hulla blanca*, preconitzada per Galileu Ferri.

Achard, en son estudi sobre distribució municipal de força motriu, elogia els serveis que podia prestar, sosté que, proporcionar un motor de tal naturalesa, equivalia en alguns casos a fer possible l'exercici d'industries i a permetre ocupacions remuneradores en el domicili de les famílies, idea de que participava Barthou, que creia podríen arribar-se per aquest medi a assegurar una vida comú, més higiènica, més moral i amb major benestar.

Per a completar aquesta ràpida indració dels serveis comunals a Italia, quin objecte no es altra que el de donar a nostres lectors una petita idea de la extensió que alcança en tots els pobles d'Europa la municipalització de serveis, i abans de passar a l'estudi d'altres na-

cions deixem per a altre article l'exposició de les principals disposicions de la llei italiana de 29 de març de 1903 suscrita pel ministre Giolitti que porta per titol: «*Legge sulla municipalizzazione dei pubblici servizi*».

Notes politiques

Dijen que l'Alfa, el resident general d'Espanya al Marroc, es a Madrid a conferenciar amb el govern, de qui na conferència es probable en resulti el seu rellevo pel general Marina o Bazán — aprofitant aquests dies — que en Afrika no se lucha.

No, perquè les agressions de que donaven comte ans d'hir els diaris, amb tots els detalls i amb la llista de víctimes, allò no es lluita, segons se desprén de les manifestacions del Govern, allò son... agressions y emboscadas inevitables.

Que per què no se lluita a Tetuan? Perque an els moros no's convé. La lluita els desordanta les festes del Ramadà.

Doncs, per què ingraderen?

Per no perdre la costura ni la punta.

Els romanistes i garcia-priestistes insistixen en que no s'han reconciliat, ni pensen fer-ho.

Ho creiem. Si s'armen el divisor, sense aumentar el dividendo, disminueix el cocient del pressupostos.

Els formers de la nostra ciutat han organitzat un miting per a demostrar que en el poble de Reus que lo que nosaltres prediquem, lo que constitueix el nostre programa, per a resoldre el problema de les aigües

o sigui l'administració directa del servei ampliat i perfeccionat pel mateix Municipi, no són teories irrealitzables, no són dogmatismes d'escola, com s'ha dit aquí pels pe-

riòdics defensors del gran negoc del monopolio de les aigües a favor de l'Empresa Caballé; sinó que són fets vius, reals i patents que avui dia constitueixen el modo d'esser propi i característic dels Municipis en tot el món civilitzat.

Per a implantar la municipalització tots aquells pobles moderns, han tingut de lluitar batalles, grans i cruentes moltes vegades, contra empreses dominants i poderoses.

Aquest exemple ens enforteix a nosaltres per a seguir lluitant contra la barbarie que ns amenaça amb l'horror de convertir a Reus en feude d'una empresa.

CIUTADANS: No consentiu que amb la vostra passivitat se consumi l'obra de pillatge que estan preparant a l'ombra els enemics del poble; no volgueu passar per la bai-xesa de que la nostra ciutat quedí ligada per 50 anys essent esclava d'una companyia.

Aquest resultat s'obté per medi d'una postació en la qual no es deixa res, i

El descobriment del perfecte anestèsic

NOTA CIENTÍFICA

En el número 500 de *Notas Científicas* publicada el 15 d'agosto de 1913, el Dr. J. L. Moynihan explica que ha constat que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquésta siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de anestesia que él ha descrito produce una gran impresión en el mundo de la Cirugía, ya que permite separar completamente la parte operada de los nervios peritoneal y epipáncrea de los nervios de la parte operada del cerebro, de modo que aquélla siga despertada, sofreix numerosas ferides, que ocasionen gran dolor, pero que no interfieren en la actividad normal del cerebro, consiguiendo así una completa anestesia.

El Dr. Moynihan ha descubierto que el procedimiento de an

A L'ENTORN DEL CÉLEBRE INFORME DE LA JUNTA LOCAL DE SANITAT

Una carta oberta del senyor Briansó

Hem llegit i rellegit diferents vegades la carta oberta que'l senyor Briansó ha publicat en «Las Circunstancias» i no hem pogut trobar resposta a la pregunta que mentalment ens hem fet: Perque l'haurí publicat aquesta carta el senyor Briansó? Que s'ha proposat al publicar-la? Si no s'ha proposat enverinar més la qüestió i agravar el ridícul en que ha caigut, regoneixerà que ha sofrit un nou i lamentable error.

En lo que refereix a la part científica de la qüestió el senyor Briansó se explica de la següent manera:

«Lo ocurrido es que un concejal nacionalista llevó al Consistorio esta cuestión, con la pretensión de afirmar que nuestras aguas son malas: que yo sostuve criterio opuesto, entendiendo que los bacilos cuya existencia en ellas señala el informe de la Junta local de Sanidad, por su exigua cantidad y por no encontrarse en estado de virulencia no constituyen ningún peligro; que, en prueba de ello, no había más que fijarse en el estado sanitario de la ciudad, altamente satisfactorio.»

De 5.000 a 8.000 colis bacils per litre d'aigua en una exigua cantidad, senyor Briansó? Que això ho digna el senyor Pallejà en la sessió, es tolerable; emprò que això ho digna un metge que sab lo que es un procés infectiu, demostra o un gran superlatiu d'obocació per a defensar el monopolio Caballé, o una ignorancia supina que no volem suposar en un Director facultatiu d'un important establiment frenopàtic.

—Això és un veritable ràdicament! —afirma Barrufet se queixa de que l'informe no'n parla. Que l'estat sanitari de la població es satisfactori? Qui ho dubta però això en tot cas no provareix altra cosa sinó que es injust l'informe, que no es cert lo que en ell s'affirma, cosa que nosaltres opinem, però no desmenteix ni amirora la gravetat del document. Recordi el senyor Briansó que va dir en sessió pública que'l B. coli pot edevindre virulent i causar la mort per un estat anormal de la persona i amb tot això n'hi ha prou per a demostrar que'l colis es perillós.

Diu el senyor Briansó que la seva intenció no va esser perjudicar a l'Institut Pere Mata. Ho creiem. Nosaltres li vam retreure el Manicomio per a que s'adonés del dany que havia inferit a la ciutat amb la publicació de la greu noticia, dany que segueixen inferint-li els amics del senyor Briansó telegrafiant als diaris de Barcelona que les aigües que'n beuen son dolentes. Això es un crim de lesa ciutadania que cometien els possibilistes per a defensar el projecte Caballé i aquest crim que'l cometi un infeli irresponsable o un ho-

me que ha vingut a Reus per a viure a l'esquena del nostre poble, no té de bon troc tanta importància com que aquella mala acció la cometí un primat del possibilisme que per la seva significació científica, social i política vé obligat a cumplir sagrats devers envers la ciutat.

En matèria d'hygiene pública tot lo que perjudiqui a Reus perjudicarà al Manicomio, i amb els interessos generals dels veïns no deu jugar-s'hi com ho fan «El Consecuent», per a defensar el negoci de les aigües.

El senyor Briansó va cometre una inconcebible lleugeresa al fer-se responsable de la publicació del referit document, quina importància ha quedat demostrada per l'enrenou que ha mogut.

El senyor Briansó, amb la seva carta demostra una vegada més que'l despit es un mal conseller. La fraseologia que emples es impropia d'un home culte que aspiri a meréixer el respecte i la consideració dels seus conciutadans. El senyor Briansó fa una temporada que ve actuant de peó, de manobra del possibilisme, baixant al nivell de les sabates de qualsevol ciutadà que estimi el propi prestigi i la dignitat ciutadana. Ell, el més encarnissat adversari del projecte Caballé, ell que havia opositat al mateix la solució dels dipòsits, ara ha descendit a totes les argucies per a fer-lo triomfar; ha descendit a avaliar i a fer-se responsable de la infamia de desacreditar la nostra població fent públic que les nostres aigües contenen el B. coli.

—Això és un veritable ràdicament! —afirma Barrufet se queixa de que l'informe no'n parla. Que l'estat sanitari de la població es satisfactori? Qui ho dubta però això en tot cas no provareix altra cosa sinó que es injust l'informe, que no es cert lo que en ell s'affirma, cosa que nosaltres opinem, però no desmenteix ni amirora la gravetat del document. Recordi el senyor Briansó que va dir en sessió pública que'l B. coli pot edevindre virulent i causar la mort per un estat anormal de la persona i amb tot això n'hi ha prou per a demostrar que'l colis es perillós.

Ho sentim per ell, encara que no'n cregui i tant de bò la lliçó d'ara li servirà per a compendre que un home com ell no's den confondre mai, absolutament mai, amb aquestes escorrialles de un partit, amb aquesta colla capaça de arribar a tots els extrems per a fer triomfar el projecte Caballé. Ja no hi ha classes al partit possibilista, senyor Briansó... Se ven que no i al posar-se això de relleu, al canar el senyor Briansó, quina alegria, quina intima satisfacció haurà experimentat el seu company, el leader de la majoria.

Continua en el mateix estat l'important vaga dels obrers textils, seguint paralitzades en sa totalitat les fàbriques de nostra ciutat.

Ahir al migdia foren en gros nombre els vaguistes, associats i no associats, que acudiren al local social de l'Art Fabril, on se'ls facilitaren bonos per a poguer atendre de moment a les seves necessitats.

Al cap al tart se celebrà l'acostumada reunió. El president, company Mestre, després d'explicar l'estat de la vaga i de celebrar les bones impressions que's rebien de Barcelona, manifestà la conveniència de celebrar algun acte públic a l'objecte d'il·lustrar a l'opinió, quin acte consistirà en un miting, el qual s'anunciarà per medi d'unes fulles, i que probablement tindrà lloc el proper diumenge al matí.

Amb motiu de la festa d'avui serà extraordinari el número de veïns que's traslladarà al camp, quedant nostra ciutat poc menys que deserta.

Convé que nostres autoritats redoblin la vigilància per a evitar que algun amic de lo agé faci de les seves.

En la societat «La Palma» el pròxim dijembre se posarà en escena l'interessant drama tràgic en tres actes, glòria del Teatre Català, original de l'eximi poeta Guimerà, «Terra Baixa».

Acabarà la vetllada amb l'acostumada reunió.

En el «Boletín Oficial» el jutge de primera instància d'aquesta hi publica la sentència recalcada en autos de jutjici executiu sobre reclamació de canitat contra don Antoni Cerdá Peris, de ignorat parader.

Quants campions en embrió!

I com els sembla simplement que el repos ha d'esser un bany, els més intel·ligents, lluiten en cursa de natació.

La pràctica instintiva d'aquests exercicis naturals ens mostra bé que poden servir de base al desenrotillament físic.

Aquest métode aplicable a tots els homes donarà en els infants els més felosos resultats. Tant es així, que els exercicis els més indispensables, son els més simples.

La marxa, la cursa i el salt.

An aquests s'unirà una sèrie d'exercicis educatius elementals. Anomenats així perquè compostos d'elements d'exercicis indispensables, ne precisen els efectes i ademés poden servir de correctius per als subjectes d'organisme feble o anormal.

Heus aquí aquests exercicis:

Primer: Tots els moviments de flexió simple, d'extensió, de rotació i de circumdació dels braços de les cames, del tors, sense forçar el joc de les articulacions.

Segon. Les suspensions simples, per les mans, els apoys simples sobre els braços, els equilibris sobre una cama.

Tercer. Els brincons de totes maneres: cames juntes, separades, creuades, doblegades.

Quart. Els moviments de respiració forçada.

Heus aquí doncs lo més important.

Es necessari que a França, i l'ocasió sembla a propòsit, se posi tothom amb ardiment a treballar seguint els principis naturals que's suecs en la llur gimnàsia especial que després d'una certa preocupació ha conegut les crítiques medicals i fisiològiques.

A Suècia, la lliscada de gimnàsia constitueix una gran obligació, un deure quasi, tant a l'escola com a la família.

Aixòs parlen en els pobles com França on la cultura física constitueix una veritable preocupació, i on, sobretot, se cuida amorosament, amb gran cura, la preparació moral i física de les futures generacions.

Informació Local

Continua en el mateix estat l'important vaga dels obrers textils, seguint paralitzades en sa totalitat les fàbriques de nostra ciutat.

Aahir al migdia foren en gros nombre els vaguistes, associats i no associats, que acudiren al local social de l'Art Fabril, on se'ls facilitaren bonos per a poguer atendre de moment a les seves necessitats.

Al cap al tart se celebrà l'acostumada reunió. El president, company Mestre, després d'explicar l'estat de la vaga i de celebrar les bones impressions que's rebien de Barcelona, manifestà la conveniència de celebrar algun acte públic a l'objecte d'il·lustrar a l'opinió, quin acte consistirà en un miting, el qual s'anunciarà per medi d'unes fulles, i que probablement tindrà lloc el proper diumenge al matí.

Amb motiu de la festa d'avui serà extraordinari el número de veïns que's traslladarà al camp, quedant nostra ciutat poc menys que deserta.

Convé que nostres autoritats redoblin la vigilància per a evitar que algun amic de lo agé faci de les seves.

En la societat «La Palma» el pròxim dijembre se posarà en escena l'interessant drama tràgic en tres actes, glòria del Teatre Català, original de l'eximi poeta Guimerà, «Terra Baixa».

Acabarà la vetllada amb l'acostumada reunió.

En el «Boletín Oficial» el jutge de primera instància d'aquesta hi publica la sentència recalcada en autos de jutjici executiu sobre reclamació de canitat contra don Antoni Cerdá Peris, de ignorat parader.

Quants campions en embrió!

I com els sembla simplement que el repos ha d'esser un bany, els més intel·ligents, lluiten en cursa de natació.

de beneficència pels serveis prestats durant l'epidèmia de 1911 al Vendrell, La Riera i altres poblacions.

Demà a dos quarts de vuit de la tarda celebrarà sessió de segona convocatòria nostre Ajuntament.

Les companyies de ferrocarrils del Nord i de M. S. A., han sotmès a l'aprovació del ministeri de Foment, el següent projecte de tarifes que interessa aquesta regió:

Tarifa especial número 303 de petita velocitat valadera per 6 mesos, per al transport de taronges amb destí a Alemanya i Suïça.

Tarifa temporal T número 50, de gran velocitat, per al transport de fruites seques, hortalices i llegums fresques.

Convidat per l'arcalde d'Amposta sortirà el dia 15 cap a dita ciutat el governador civil amb objecte d'assistir als actes de descobrir la lápida que ha de donar el nom de Lluís Corsini a un dels principals carrers i de colocar la primera pedra del barri obrer, que's compondrà de 200 cases.

Amb tal motiu s'organitzen extraordinàries festes.

Vegls a quarta plana la caratura de Junceda

Durant el passat any de 1912 foren objecte de diferents cremes, en el Banc d'Espanya, amb subjecció al ritual reglamentari, 4.409.298 bitllets, representatius d'un valor de 149.282.600 pessetes.

Durant el primer semestre del corrent any s'han cremat ja 1.500.344 bitllets, equivalents a 189.816.800 pessetes.

El total de les cremes de bitllets realitzades de del primer de janer de 1912 fins al 30 de juny últim, se xifra, doncs, en 5.909.642 bitllets, representatius de un valor de 583.969.400 pessetes.

S'assegura que per tot el present mes se començaran les obres d'explanació del projectat tramvia elèctric d'aquesta ciutat a Tarragona, proposant se l'empresa concessionaria donar gran impuls als treballs a fi de que la realització de tant important millora signi un fet a la major brevetat possible.

Ha celebrat sessió el Consell provincial d'Agricultura. Se donà compte de una comunicació de la Junta local de plagues del camp d'Amposta, interessant en nom d'altres entitats agrícoles de l'Ebre, que s'interposi la seva influència per a que sigui prompte un fet l'instalació d'una estació granífuga en la zona arrossera del Delta de l'Ebre, accordant-se solicitar-ho del ministeri de Foment.

Hem rebut el quadern 16 de la celebra biblioteca d'autors catalans «Lectura Popular» el qual publica «Poesies de l'il·lustre literat en Lluís Vila.

El quadern vinent publicarà «La oca si fa'l lladre», comèdia, del Conrat Roura.

S'han rebut notícies de que s'han inscrit corredors a la carrera «Volta a Catalunya», que s'efectuarà els dies 6, 7 i 8 del pròxim setembre, «sportmens» de gran renom de Madrid, Bilbao, San Sebastian, Palma i d'altres poblacions que han manifestat desitjos de prendre-hi part.

Les cases de Barcelona constructores de bicicletes, cooperaran a la carrera concedint valiosos premis.

El dia 24 de l'actual tindrà lloc la important fira que tots els anys celebra la villa de Prades.

L'enginyer agrònom don Josep Vallés ha presentat a la Diputació el dictamen tècnic dels 26 lots d'espigues presentades al concurs obert per la Cátedra ambulant d'agricultura.

Properament se reunirà el jurat per a publicar el fallo.

AVIS El Doctor Pere Fontan Grau, especialista en les enfermetats dels ulls, ha traslladat als dilluns de cada setmana, la visita que tenia establet els diumenges, en el carrer de la Presó, 8, principal.

Hores de consulta: de 10 a 1 i de 8 a 5.

—A Barcelona, Diputació, 285.

LLUM ELÈCTRICA.

Làmpara Metal-T insuperable, de filament metàlico trenat. Unica verdaderament irrompible i la millor i més econòmica de totes les làmpares elèctriques. Des de 1 de juliol a 1'80 pessetes, de 5 a 50 bujies.—Lluís Escrivà, arraval de Santa Agnès n.º 40.—Casa degudament autoritzada per a instalacions elèctriques de totes classes, comptant amb personal tècnic expert.

ANUNCIO

Al públic en general i en particular a tots els metallúrgics, propietaris, mestres d'obres i paletes.

La raó social expressada, posa a sa disposició el seu nou taller en el ram de fundició de ferro, situat en el carrer del Doctor Robert (cantonada al de Sant Miquel), en quin s'ofereixen els seus serveis en tot lo referent a aquest ram.

Gran assortit de cuines econòmiques perfeccionades, de totes classes i mides, així com peces soltes de totes classes, a preus somament redunits.

Reus i juny 1912.

Rolí Climent i Gual.

ESPECTACLES

TEATRE CIRCO

Grans sessions de cine per a avui.—Estrena de totes les pel·lícules.

Sessions tarda i nit.

Preus i hores de costum.

SALA EBUUS

Tot els dijous, dissabtes i dies festius.

SECCIO OFICIAL

Don Bienvenido Pasco y Tárrech, Abogado, Secretario del Juzgado de primera instancia de la Ciudad y Partido de Reus.

Certifico: Que en el expediente de suspensión de pagos de la razón social «Vinda de Mangrané e hijos de Guix», se ha dictado el auto que en su parte bastante es como sigue:

«AUTO.—Reus catófor agosto de mil novecientos trece. —Resultando &.—Se tiene a la razón social «Vinda de Mangrané e hijos de Guix

Informació comercial diaria per a FOMENT

Preus corrents del dia d'ahir

Cereals y llegums

Biat.—Aragó superior a 19'50 ptes. los 55 kilos.

mitja a 18'50 > >

horta a 17'50 > >

Comarca a —— > >

Ordí.—Aragó a —— > > quarta.

Estranger a 10'75 > >

Comarca a 11'50 > >

Moragues.—Aragó a —— > >

Comarca a —— > >

Estranger a 19'50 > los 100 kilos.

Faves.—Comarca a 15'— > > quarta.

Faves.—Comarca a —— > >

Andalucía a —— > >

Estranger a 30'— > los 100 kilos.

Burdanyes.—Comarca a 16'— > >

Fesols.—Comarca a —— > >

Urgel, a —— > >

Garrofes a 28 rals quintá.

Situació del mercat. Sostingut.

Farines y despulls

Farina de 1.ª a 44'— ptes sach de 100 kilos

redona a 42 id. id.

2.ª R. a 37'— id. id.

2.ª B. a 31'— id. id.

Farineta a 18'— ptes. lo sach de 70 kilos.

Tercerilla a 13'— id. lo sach de 60 id.

Trits a 27 rals lo sach.

Begó a 23 id.

Situació del mercat. Sostingut en farina. Fermea en segó i farineta.

Ametlles

Mollar en crosta a 63'— ptes. sac 50 Kgs.

Esperanza 1.ª en gra a 135'— qq. 41.600

2.ª a 132'50 > >

Comí del pais 3.ª a 130'— > >

d'Aragó a 130'— > >

Llargueta a 135'— > >

Planeta a —— > >

Situació del mercat. Encalmat.

Avellanes

Garbellada a 52'— ptes. sac 58'4 kilos.

Propietari negreta a 49'50 > >

embarc a 46'— > >

En gra 1.ª a 79'— > > quinta 41'600

Id. 2.ª a 78'— > >

Situació del mercat. Encalmat.

Esperits

Destilats a vapor de 95 a 96 graus a 120 pts

Id. de 94 a 95 > >

Rectificat de 96 a 97 > > a 13'0

Demanaturalitat de 88 a 90 > >

Situació del mercat. Segueix dominant la calma en aquest ram, sostenint-se's preus per no fabricar-se de vi.

Vins

Negr superior de 6.ª 1/2 a 7.ª 1/2 rals gran.

Id. corrent de 6 a 6 1/2 id.

Blanc superior de 6 1/2 a 7 1/2 id.

Id. corrent de 6 1/2 a 7 id.

Rosat de 6 1/2 a 7 id.

Mistela—Negra de 50 a 55 ptes. caga

Blanca, de 48 a 52 id.

Granatxa, de 50 a 55 id.

Moscatell, de 60 a 65 id.

Situació del mercat. La disminució de negocis que com tots els anys té lloc en aquesta època, continua notantse certa fluixetat en les cotacions, esperantse poc.

Oli

Fi d'Aragó de 23'— a 24'— pts. canti 15 kg.

Fi d'Urgell a 22'— a 23'— rals corta 3'75'

Fi del Camp a 22'— a 23'— > > >

Segona bo a 18'— a 19'— > > >

Classes fruitxes a —— a 17'— > > >

De remolà vert a 90'— a 95 ptes. caga 115 kg.

De remolà groch a 92'— a 98'— > >

Los oli nous d'Aragó y del Camp son molt defectuosos y cuadres valen de 17 a 18 pessetes los 15 kg., los nous d'Urgell valen de 17 a 18 ptes. los 15 kg. los dolents o signi d'olives de terra y de 22 a 25 ptes. los superiors.

Pesca salada

Bacallà: L'últim carregament amb el vapor «Setubal» procedent d'Islàndia se cotitza:

Libro, extra 54 ptes. els 40 k.

superior 53 > > >

primera 52 > > >

Nornega 46 > > >

Sardines: No arriba cap peix de condicions, i els únics que vénen de Rias Altas se vénen entre 20 i 25 ptes. curts.

Venda encalmada.

Tonyines: Nova pesquera.

Dessarragament 145 durors, la bota.

Tronc 140 > >

Sorra 160 > >

Espineta 45 > >

Sangatxo 50 > >

Frontals 80 > >

Cues 70 > >

Retalls 75 > >

EDUARD RECASENS

Corredor de Comerç Coligat

Arraval Santa Agnès, 55.—Telèfon 108

ORDRES DE BORSA

Cotacions diaries, demà i tarda.—Operacions a plaz ab cambis en ferm

Interior . . . . . 80'17

Norts . . . . . 100'10

Alacants . . . . . 95'30

Orenses . . . . . 29'05

Andalusos . . . . . 68'60

Banc Colonial . . . . . —

Rio Plata . . . . . —

BORSA PARIS

Norts . . . . . 463'

Alacants . . . . . 442'

CAMBIS EXTRANGERS

Barcelona: Francs. 8'30. Lliures. 28'35

Madrid: 8'05.

FUTURES DE COTÓ

Ordres per les Borses de Liverpool y New-York

Cotacions diaries.—Follets explicatius

COMPRA-VENDA de paper extranger, de paper de renda (del Estat, obligacions ferrocarrils, Municipals de Barcelona y tots los que's cotisen en la Borsa de Barcelona), y de valors locals.—Intervenció en tota classe d'operacions en los Bancs de la localitat.

CAMVIS CORRENTS

donats per la Junta Sindical del Collej de Corredors de Comerç de la piazza de Reus

EXTRANGERS

Londres 30 qrt. . . . . 27'05 din.

Idem 8 div. . . . . —

Idem vista . . . . . opa. 27'34 >

París vista . . . . . 8'35 >

Marsella vista . . . . . —

Hamburg vista . . . . . —

VALORS LOCALS . . . . . din. pap. op.

440 Gas Reusense . . . . . —

525 Industrial Harinera . . . . . —

625 Banco de Reus de Descontos y Préstamos . . . . . —

25 C Reusense de Tramvies . . . . . —

200 C Reusense de Tramvies paivilegiades 5% . . . . . —

400 Electra Reusense . . . . . —

102'50 Empresa Hidrofòrica . . . . . —

190 Electro-Química Teruel . . . . . —

540 Obligacions Manicomio Reusense . . . . . —

3000 Manicomio Reusense . . . . . —

609 Institut P. Mata (2.ª E.) . . . . . —

600 Institut P. Mata (3.ª E.) . . . . . —

500 Obligacions Electra Reusense . . . . . —

F. CABRE GONZÁLEZ

SANTA AGNESA, 19.—REUS

Darrera cotació segons telegrama de la casa A. MARSANS ROF Y FILLS.—BARCELONA

Interior 4 pgs . . . . . 80'20

Amortizable 5 pgs . . . . . —

Norts . . . . . 100'15

Alacants . . . . . 95'25

Orenses . . . . . 29'05

Obligacions França 2 1/4 . . . . . 55'37

Municipi 4 1/2 . . . . . 93'25

Obligacions Almansa 4 pgs . . . . . 91'—

Id. . . . . adh. . . . . 74'50

Id. Segovies 4 pgs . . . . . 91'75

Id. Orenses 80 y 82 . . . . . 48'25

Id. Roda a Reus . . . . . 54'—

Alacants 4 1/2 . . . . . 101'25

4 pgs . . . . . 91'25

BARCELONA . . . . . —

Francs . . . . . 8'30

ENOFOSTORINA

Reconstituent el més eficás i ràpit per a les convalescències i agotament. Retorna l'apetit, el benestar i l'alegría. Es tònic cerebral perque remineralitza la MATERIA GRIS donant-li vitalitat i energia.

Se ven a tot arreu i a casa de l'autor

Farmacia Serra

Arraval de Santa Agna, núm. 80; i

Farmacia Nova de N. Batalla - Portal Jesús

REUS

VIDRES PLANS

VIDAL GERMANS I C. a

IBARRA i C. Stat. en Cmta.
SEVILLA

LINIA REGULAR DE GRANS VAPORS

Tots els dijous sortida fixa del port de Tarragona per a Valencia, Alacant, Cartagena, Almeria, Málaga, Cádiz (admetent càrrega per a Ayamonte i Isla Cristina, Huelva, Sevilla, Vigo, Villagarcia-Carril Corunya, Ferrol, Avilés, Santander, Bilbao, Pasajes i San Sebastián).—Servei ràpid eventual per a Galicia i Nort d'Espanya amb escales a Valencia, Alacant, Málaga, Sevilla, Vigo, Corunya, Santander i Bilbao, empleant solsament 14 dies en el viatge. —S'expedeix coseixement directe per Larca i Sant Esteve Pravia amb trasport al vapor "Luarca núm. 3", i per a Dunkerque als vapors de la Companyia Francesa "Dennis i d'Anzin".

Viatges extraordinaris a Palma de Mallorca

Únic servei fixe i setmanal per a Cette i Marsella tots els divendres

PROXIMES SORTIDES

Per a la Costa d'Espanya

Agost	14	Vapor Cabo San Martín
"	21	" San Vicente
"	28	" Torriana
Setembre	4	" Peñas
"	11	" Corona

Per a Cette i Marsella

Agost	15	Vapor Cabo Torriñana
"	22	" Peñas
"	29	" Corona
Setembre	5	" San Antonio
"	12	" Quejo

Per a més informes, al consignatari a Tarragona: En MARIAN PERES. - Real, núm. 32. - Telèfon núm. 45

DISPONIBLE

DISPONIBLE

ESTACIONARIO
(locked) MADRID